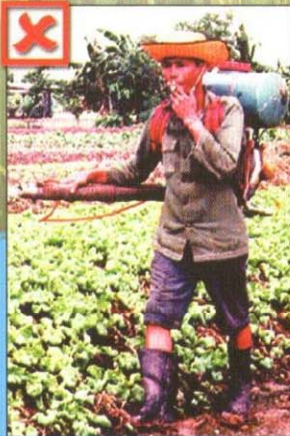

การเก็บรักษาสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

- 1 สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชทุกชนิดต้องเก็บรักษาให้ห่างจาก เด็ก สัตว์เลี้ยง และบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้อง และต้องใส่กุญแจทุกครั้ง
- 2 โรงเก็บต้องสร้างในพื้นที่ที่น้ำไม่ท่วม หรือควรสร้างห่างจาก แหล่งน้ำธรรมชาติ หรืออาจจะสร้างให้มีความมั่นคงและมีลักษณะต่างๆ ดังนี้
  - ป้ายและสัญลักษณ์แสดงสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช เพื่อให้บุคคลอื่นทราบและควรมีป้ายห้ามสูบบุหรี่
  - ต้องอยู่ห่างจาก คน สัตว์ อาหาร เมล็ดพันธุ์ และ ชุดป้องกันสารพิษ
  - ต้องมีการระบายอากาศที่ดี ไม่ร้อนหรือเย็น มากเกินไป
- 3 ควรมีพัดลมระบายอากาศเพื่อลดอุณหภูมิและกลิ่น พื้นโรงเก็บควรเป็นซีเมนต์
- 4 ควรเก็บรักษาสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชไว้ในที่เย็น แห้ง และไม่ถูกแสงแดด
- 5 ควรมีสบู่ และน้ำสะอาดอยู่ใกล้กับโรงเก็บ
- 6 ควรมีถังดับเพลิงและชุดปฐมพยาบาล ตลอดจนเบอร์โทรศัพท์ฉุกเฉิน

การทำความสะอาดเครื่องพ่นสาร

สารเคมีทางการเกษตร	ปริมาณสารที่ใช้ล้าง ต่อหน้า 100 ลิตร	วิธีทำความสะอาด
1. สารฆ่าแมลง 1.1 กลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต เช่น คลอไพริฟอส, ไดเมทโฮเอท 1.2 กลุ่มคาร์บาเมต เช่น เมโทมิล, คาร์บาริล 1.3 กลุ่มออร์กาโนคลอรีน เช่น เอ็นโดซัลแฟน	ผงซักฟอก 125 กรัม และน้ำยาแอมโมเนียที่ใช้ทำความสะอาด 1 ลิตร โซดาไฟ 500 กรัมและผงซักฟอก 125 กรัม	- ทำการล้าง เขย่าให้ทั่วและล้างในระบบเครื่องพ่นสารตั้งทิ้งไว้ 1 คืน แล้วล้างด้วยน้ำสะอาดอย่างน้อย 2 ครั้ง - ล้างภายในถังผสมสารและล้างภายในระบบของเครื่องพ่นสารตั้งทิ้งไว้ 2 ชั่วโมง แล้วล้างด้วยน้ำสะอาดอย่างน้อย 2 ครั้ง
2. สารกำจัดวัชพืช 2.1 สารกำจัดวัชพืชชนิดฮอร์โมน 2.1.1 สูตรละลายน้ำ เช่น 2,4 ดีเอมีน, ไดแคมบ้า 2.1.2 สูตรละลายน้ำมัน เช่น 2,4 ดี เอสเตอ์ 2.2 กลุ่มซัลโฟนิลยูเรีย เช่น เมทซัลฟูรอน	โซดาไฟ 500 กรัม น้ำมันก๊าด 3 ลิตรผสมโซดาไฟ 500 กรัมและผงซักฟอก 125 กรัม น้ำยาดัด 350 มล.	- ใส่ในถังผสมสารครึ่งถังแล้ววนให้ทั่วจึงใส่สารที่ใช้ล้างและล้างระบบเครื่องพ่นสารให้ทั่ว ตั้งทิ้งไว้ 1 คืนแล้วล้างด้วยน้ำสะอาดอย่างน้อย 2 ครั้ง - เช่นเดียวกับข้อ 2.1.1 หมายเหตุ ไม่ควรใช้เครื่องพ่นสารที่ใช้พ่นสารในกลุ่มนี้ไปพ่นกลุ่มอื่นๆ - ล้างด้วยน้ำสะอาดแล้วปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ 2.1.1 - หัวฉีดและตะแกรงกรองควรแยกมาล้างต่างหาก หมายเหตุ ห้ามผสมน้ำยาดัดกับน้ำยาแอมโมเนีย
2.3 สารกำจัดวัชพืชกลุ่มอื่น เช่น อาหารซิน, โกลโฟเสต	ผงซักฟอก 125 กรัม	- ล้างด้วยน้ำแล้วใช้สารที่ใช้ล้างทำการล้างในระบบเครื่องพ่นสารแล้วล้างด้วยน้ำสะอาดอีกครั้ง
3. สารเคมีทางเกษตรพวกฮอร์โมนและปุ๋ย	ผงซักฟอก 125 กรัม (หรือทำตามคำแนะนำของบริษัท)	- เช่นเดียวกับข้อ 2.3
4. สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชชนิด	ผงซักฟอกเล็กน้อย	- ล้างให้ทั่วและทำความสะอาดภายในปล่อยให้แห้งและดูแลรักษาบริเวณที่เกิดการสีกก่อน

ข้อมูลและเรียบเรียงโดย :

จิรนุช เอกอำนวยการ

กลุ่มกัญและสัตววิทยา สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ

พิมพ์ครั้งที่ : 1 กรกฎาคม 2554 จำนวน : 10,000 แผ่น

พิมพ์ที่ : Post Tech

ความปลอดภัยในการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร

การสัมผัสพิษ

- ก่อนการพ่นสาร
- ขณะผสมสารและระหว่างการพ่นสาร
- หลังการพ่นสาร

ก่อนการพ่นสาร

- ต้องทราบชนิดศัตรูพืชและความเสียหายที่เกิดขึ้น
- ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชเมื่อจำเป็นจริงๆ
- ปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดที่เหมาะสม
- ใช้เฉพาะสารที่แนะนำเท่านั้น หากมีสารหลายชนิดให้เลือกชนิดที่มีพิษต่อสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม น้อยที่สุดและมีพิษตกค้างสั้น
- อ่านฉลากให้เข้าใจโดยเฉพาะคำเตือนใดๆ และตรวจสอบการปฐมพยาบาล
- เตรียมชุดป้องกันสารพิษให้เหมาะสมกับการพ่นสาร
- เตรียมเครื่องพ่นสารให้พร้อมใช้งาน ไม่รั่วซึมหรือชำรุด
- เตรียมน้ำ เสื้อผ้าสะอาด ผ้าเช็ดตัว และสบู่ให้พร้อม
- ตรวจสอบว่าสารอยู่ในสภาพปกติ เก็บอย่างมิดชิด หลีกเลี่ยงการสูดดมกลิ่นหรือผง
- นำสารไปในปริมาณที่พอเพียงกับการพ่นสารแต่ละวัน อย่าเทหรือรินใส่ขวดเปล่าหรือภาชนะบรรจุอาหารทุกชนิดที่ไม่ได้ระบุหรือเขียนไว้ให้ชัดเจน
- บอกกล่าวเพื่อนบ้านโดยเฉพาะผู้เลี้ยงผึ้ง
- ผู้พ่นสารที่ทำการพ่นสาร **Organophosphates** และ **Carbamates** เป็นจำนวนมาก และหลายครั้ง ควรตรวจวัดระดับ **cholinesterase**

ขณะผสมสารและระหว่างการพ่นสาร

- ต้องสวมใส่ชุดป้องกันสารพิษที่เหมาะสม
- เลือกพื้นที่ที่ห่างจากที่พักอาศัย และแหล่งน้ำ
- ผสมสารแต่พอเพียงที่จะใช้เท่านั้น และอย่าผสมสารมากกว่าหนึ่งชนิดนอกจากท่านมีข้อมูล
- ให้อยู่เหนือลมตลอดเวลา
- ถ้าหากท่านเปิดถุงพลาสติกให้ใช้วิธีตัดอย่าฉีก
- ต้องมีวัสดุสำหรับล้างทำความสะอาดเสมอ
- อย่าให้คนที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมทางด้านสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชเข้ามาในบริเวณที่พ่นสารพิษชนิดร้ายแรง
- อย่าทำงานคนเดียวเมื่อใช้สารพิษชนิดร้ายแรง
- อย่าทิ้งสารเคมี และเครื่องพ่นสารไว้โดยไม่มีใครควบคุม
- เลือกช่วงเวลาการพ่นสารที่เหมาะสม และควรหลีกเลี่ยงเมื่อลมพัดแรงมาก
- เริ่มพ่นจากด้านใต้ลม และต้องอยู่เหนือลมตลอดเวลา
- อย่าพ่นในช่วงที่พืชออกดอก อาจจะพ่นในช่วงตอนเย็น และอย่าพ่นเข้าไปในที่เลี้ยงสัตว์
- อย่าเป่าหัวฉีดด้วยปาก ควรใช้แปรงสีฟัน
- ให้ผู้พ่นสารได้มีเวลาพักบ้างในระหว่างที่มีการพ่นสาร
- เมื่อตรวจเลือดและพบว่ามึ่ระดับของ **cholinesterase** ต่ำกว่าระดับปกติต้องหยุดทำงานที่เกี่ยวข้องกับการพ่นสารป้องกันกำจัด

หลังการพ่นสาร

- เก็บสารในที่มิดชิด และต้องใส่กุญแจทุกครั้ง
- ล้างทำความสะอาดเครื่องพ่นสารและเก็บไว้ในโรงเก็บ
- ล้างทำความสะอาดชุดป้องกันสารพิษตลอดจนอุปกรณ์ต่างๆ
- อาบน้ำและสวมใส่เสื้อผ้าที่สะอาด
- ถังหรือขวดบรรจุสารที่ใช้หมดแล้วต้องทุบหรือบีบให้แตกแล้วฝัง และควรเลือกที่ฝังให้เหมาะสม โดยห่างจากแหล่งน้ำ และเลือกดินที่ฝังชนิดดินเหนียว ชุดหลุมลึกประมาณ 1.50 เมตร และรองกันหลุมด้วยปูนขาว และกลบทับด้วยปูนขาวอีกครั้ง
- กล่องกระดาษที่ไม่แปดเปื้อนสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชสามารถเผาได้ยกเว้นกล่องพลาสติก
- จัดบันทึกการปฏิบัติงานแต่ละครั้ง
- อย่าอนุญาตให้ผู้อื่นเข้าไปในบริเวณที่พ่นสารอย่างน้อย 24 ชั่วโมงหรือตามคำแนะนำ

